

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

DAŇOVÁ INFORMACE

o změnách daňových zákonů - pokračování

V předchozí daňové informaci byly poskytnuty informace o změnách zákona o správě daní a poplatků a o změnách zákona o daních z příjmu, které byly provedeny Poslaneckou sněmovnou a vyhlášeny ve Sbírce zákonů.

S ohledem na navazující průběh legislativního procesu předkládáme další informace o změnách daňových zákonů

- které již byly publikovány ve Sbírce zákonů v předchozím období
- v případě zákona, který mění některé zákony v souvislosti s přípravou státního rozpočtu ČR na r. 2010, se jedná o změny, které již byly schváleny Poslaneckou sněmovnou i Senátem, v současné době byl zákon podepsán i prezidentem republiky. Tento zákon vyšel ve Sbírce zákonů dne 21.10.2009 pod číslem 362/2009 Sb.

Zákon o správě daní a poplatků

Dne 3. září 2009 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. **280/2009 Sb. - daňový řád**. Tento zákon ruší dosavadní zákonnou normu pro oblast správy daní a poplatků, tj. zákon 337/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Upozorňujeme, že **účinnost** této změny je až **od 1. ledna 2011**, což znamená, že veškerá daňová řízení prováděná do 31.12.2010 budou realizována dle dosavadního platného zákona č. 337/1992 Sb.

Podle přechodných ustanovení § 264 odst. 1 zákona 280/2009 – daňového řádu, se daňová řízení, zahájená dle předchozí právní úpravy (zákon 337/1992 Sb.), dokončí ode dne nabytí účinnosti zákona 280/2009 Sb. podle ustanovení tohoto zákona.

Vzhledem k významnému rozšíření nového zákona upravujícího problematiku správy daní lze předpokládat, že v průběhu roku 2010 bude věnována značná pozornost výkladům tohoto zákona v různých formách vzdělávání, které lze pracovníkům zabývajících se daňovou problematikou, doporučit.

Pozitivní přínosy daňového řádu lze spatřovat mimo jiné i ve věcech:

- větší podpory elektronizace daňové správy
- možnosti dokončení daňové kontroly původním správcem daně při změně místní příslušnosti daňového subjektu
- posunutí splatnosti daně doměřené správcem daně až po rozhodnutí o odvolání, bude-li odvolání podáno (*Pozn. tato změna je již promítnuta do úpravy § 46 odst. 7 zákona 337/1992 Sb. platné od 1.1.2010*)
- omezení pravomoci ministra k promíjení daně
- předřazení priority úhrady daně před příslušenstvím daně (např. penále, zvýšení daně)
- jednoznačné stanovení lhůty pro stanovení daně a pro placení daně
- vymáhání daně, kdy bude nutno dbát na to, aby náklady spojené s vymáháním nebyly neúměrné k výši vymáhaného nedoplatku

Zákon o podpoře hospodářského růstu a sociální stability

Dne 24. září 2009 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. **326/2009 Sb. - zákon o podpoře hospodářského růstu a sociální stability**, kterým dochází ke změně řady zákonů z oblasti daní, sociálního a zdravotního pojištění, ale i v oblasti zdánlivě nesouvisejících zákonů, jako např. zákona o odpadech. Účinnost tohoto zákona je od **1. července 2009**.

V oblasti **zákona o daních z příjmu** mění zákon 326/2009 Sb. ustanovení § 35c zákona o dani z příjmu, podle kterého se zvyšuje částka daňového zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti z dosavadní částky 10 680,- Kč na nových **11 604,- Kč**.

Tato změna se však poprvé použije až za zdaňovací období roku 2010.

V zákoně o dani příjmu byla provedena i další změna a to zavedení nového ustanovení § 30a, která se vztahuje k mimořádným odpisům hmotného majetku odpisovaného dle zákona o dani z příjmu začleněného do odpisových skupin č. 1 a 2, který byl pořízen v období od 1.1.2009 do 30.6.2010. Upozorňujeme však na skutečnost, že stejná změna zákona o dani z příjmu byla již provedena ustanovením zákona č. 216/2009 Sb., o čemž bylo pojednáno v Elektronickém informačním systému č. 13-09. Došlo tak k paradoxní legislativní situaci, kdy věcně stejná změna zákona o dani z příjmu byla provedena dvěma rozdílnými zákony a to zákonem č. 216/2009 Sb. a zákonem č. 326/2009 Sb.

Změna zákona o odpadech (část třináctá zákona č. 326/2009 Sb.) pak zavádí **možnost** pro fyzické osoby **požádat** o státní příspěvek při vyřazení autovraku (tzv. šrotovné) ve výši 30 000,- Kč, příp. 60 000,- Kč v návaznosti na druh nově pořízeného a registrovaného vozidla. Podrobnosti k poskytování tohoto příspěvku však má stanovit vláda ČR samostatným nařízením.

Pokud však nebude vládou toto nařízení vydáno, nebude zřejmě tento státní příspěvek fyzickým osobám poskytován.

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010

Jak uvádíme v úvodu této daňové informace, tento zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů č. 362/2009 Sb. Tento zákon je veřejnosti znám jako „balíček ministra Janoty“ a mění celou řadu dosavadních ustanovení zákonů platných v současné době.

Uvedený materiál je k dispozici na webových stránkách Poslanecké sněmovny jako sněmovní tisk č. 917, příp. jako senátní tisk č. 172. I když tento zákon nabývá účinnosti **1. ledna 2010**, doporučujeme u jednotlivých změn zákonů věnovat z hlediska jejich platnosti zvýšenou pozornost i přechodným ustanovením jednotlivých zákonů.

S účinností od roku 2010 se mění – zvyšují – sazby **daně z nemovitostí** (zákon 338/1992 Sb.) a to jak u pozemků, tak i u staveb. U pozemků se pouze nemění sazby daně u orné půdy, vinic, zahrad, sadů, trvalých travních porostů, lesů a rybníků (§ 6 odst. 1 zákona), u staveb se sazba daně nemění u ostatních staveb sloužících k podnikatelským účelům (§ 11 odst. 1 písm. d) bod3. zákona). Všechny ostatní sazby daně z pozemků a daně ze staveb se zvyšují na dvojnásobnou částku.

V zákoně o **daních z příjmů** (zákon 586/1992 Sb.) dochází k úpravě ustanovení § 6 odst. 9 písm. r) zákona, které se týká osvobození naturálního plnění poskytovaného podle zvláštních předpisů představitelům státní moci od daně z příjmu. Doposud byly osvobozeny od daně z příjmu nejen naturální plnění, ale i náhrady výdajů ve výši peněžité hodnoty naturálního plnění.

Současně však bylo doplněno nové znění § 6 odst. 9 písm. s), podle kterého jsou osvobozeny od daně z příjmů u představitelů státní moci náhrady výdajů ve výši prokázaných výdajů na dopravu, stravování a ubytování při tuzemských a zahraničních cestách, výdaje na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, výdaje na odborné a administrativní práce, jakož i výdaje na činnost průvodce nebo osobního asistenta.

K významné změně dochází od roku 2010 tak v ustanovení § 7 odst. 7 zákona, které se vztahuje k uplatnění tzv. „daňových paušálů“ v případech, kdy poplatník neuplatňuje výdaj v prokazatelné výši. S účinností od roku 2010 se zavádějí tyto paušály ve výši

- 80 % k příjmům ze zemědělské činnosti, lesního a vodního hospodářství a dále k příjmům z podnikání dle živností řemeslných
- 60 % k příjmům z podnikání dle všech ostatních živností mimo živnosti řemeslné
- 40 % pro všechny ostatní příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

Upozorňujeme však, že podle přechodných ustanovení tohoto zákona, se pro daňové povinnosti za zdaňovací období, které započalo v roce 2009, se použijí dosavadní právní předpisy, tedy především ustanovení zákona 289/2009 Sb.

Jiné změny zákona o dani z příjmu pro rok 2010 nebyly tímto zákonem provedeny. Nebyla tedy ani změněna oblast daně z příjmu fyzických osob, kde v původním návrhu tohoto zákona bylo uvažováno se zavedením vyšší sazby DPFO pro vyšší příjmy přesahující stanovenou hranici. Proto i nadále pro rok 2010 bude platit dosavadní zdanění příjmů fyzických osob sazbou jako v roce 2009.

S oblastí daní z příjmu však souvisí i další změna provedená tímto zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010.

Byla zrušena s účinností od 1.1.2010 celá druhá část zákona č. 289/2009 Sb., která pojednávala o změnách zákona o dani z příjmu. Tyto změny, které se týkají ustanovení § 7 odst. 7 zákona o dani z příjmu (tzv. daňových paušálů) jsou uvedeny v minulé daňové informaci a zrušení této části zákona o dani z příjmu od roku 2010 navazuje na ustanovení výše uvedeného odstavce o daňových paušálech.

V zákoně o **dani z přidané hodnoty** (zákon 235/2004 Sb.) se s účinností od 1.1.2010 mění dosavadní základní sazba z 19 % **na 20 %** a snížená sazba DPH se mění z dosavadních 9 % **na 10 %**.

V souvislosti se změnami sazeb DPH od roku 2010 upozorňujeme rovněž na důležitá přechodná ustanovení zákona o DPH, která upravují daňové povinnosti v případech, kdy zúčtovací období zahrnuje část roku 2009 a část roku 2010 s různými sazbami DPH. Jedná se především o dodávky elektřiny, plynu, vody, tepla nebo chladu a o telekomunikační služby. V těchto případech je plátce, který dodává uvedené zboží nebo poskytuje službu, oprávněn provést mimořádný odečet měřících zařízení ke dni 31.12.2009, případně provést propočtení spotřeby k 31.12.2009, pokud bude odečet měřících zařízení proveden až po 31.12.2009. V těchto případech se pak pro jednotlivá období uplatní taková sazba DPH, která odpovídá příslušnému období.

Upozorňujeme i na další přechodná opatření upravující problematiku vyúčtování úplat placených přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění a dále upravující problematiku smluv o finančním pronájmu, která jsou v tomto zákoně uvedena.

V zákoně o **spotřebních daních** (zákon č. 353/2003 Sb.) dochází s účinností od roku 2010 ke zvýšení sazeb spotřebních daní a to u:

- motorových benzínů a olejů (ve většině případů se původní sazba spotřební daně zvyšuje o 1 000,- Kč)
- lihu – u lihu obsaženého v destilátech ovocných z pěstitelského pálení se sazba spotřební daně zvyšuje o 1 000,- Kč, u ostatních druhů lihu se sazba zvyšuje o 2 000,- Kč.
- piva – sazby se zvyšují různým způsobem v návaznosti na velikostní skupinu podle výroby piva v hl. ročně
- tabákových výrobků

V zákoně o **pojistném na sociální zabezpečení** a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (zákon č. 589/1992 Sb.) se zvyšuje od roku 2010 maximální vyměřovací základ z dosavadního čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy na **sedmdesátidvounásobek** průměrné mzdy. Tento maximální vyměřovací základ však platí dle tohoto zákona pouze **do 31.12.2010.**

Dále dochází ke změnám v ustanovení § 7 tohoto zákona, podle kterých budou sazby pojistného pro zaměstnavatele v r. 2010 ve stejné výši jako v r. 2009 a změna, která se měla podle dosud platného znění zákona provést k roku 2010 se přesouvá do roku 2011.

Změna maximálního vyměřovacího základu uvedená v předchozím odstavci platí také pro pojistné na všeobecném zdravotním pojištění dle zákona 592/1992 Sb.

S účinností již od 1.1.2010 dochází také ke zrušení slev na pojistném, které jsou uvedeny v ustanovení § 21a tohoto zákona a které byly zavedeny pro rok 2009 zákonem č. 221/2009 Sb. I když tyto slevy na pojistném měly dle původního zákona platit do konce roku 2009, jsou touto novelou zákona slevy na pojistném zrušeny již od počátku roku 2009. Na základě uvedených změn je možno uplatnit naposledy tyto slevy na pojistném při vyúčtování mezd za prosinec 2009.

Závěrem upozorňujeme, že dále byly citovaným zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010, změněny další zákony, jejichž výčet uvádíme v následující části. Jedná se o:

- zákon o státní sociální podpoře č. 117/1995 Sb.
- zákon o nemocenském pojištění č. 187/2006 Sb.
- zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb.
- zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb.
- zákon o podpoře hospodářského růstu a sociální stability č. 326/2009 Sb.
- zákon o Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR č. 551/1991 Sb.
- zákon o resortních, obor. a podnikových zdravotních pojišťovnách č. 280/1992 Sb.
- zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění č. 592/1992 Sb.
- zákon o veřejném zdravotním pojištění č. 48/1997 Sb.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem 30. 10. 2009